

DÜZENLİ MERKEZİ YARDIMLARA İLİŞKİN UYGULAMA KILAVUZU

**MUHTAÇ ASKER AİLELERİNE YÖNELİK DÜZENLİ NAKİT YARDIM PROGRAMI
EŞİ VEFAT ETMİŞ KADINLARA YÖNELİK DÜZENLİ NAKİT YARDIM PROGRAMI
ŞARTLI EĞİTİM VE ŞARTLI SAĞLIK YARDIM PROGRAMI**

EKİM

2014

İÇİNDEKİLER TABLOSU

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	7
ŞARTLI EĞİTİM VE ŞARTLI SAĞLIK YARDIM PROGRAMI	7
3.1. ŞARTLI EĞİTİM YARDIMI (ŞEY).....	8
3.1.1. GENEL AÇIKLAMALAR	8
3.1.2 SAĞLANAN YARDIMLAR	8
3.1.3 BAŞVURU	8
3.1.4 YARARLANMA ŞARTLARI	9
3.1.5 OKUL ÖNCESİ EĞİTİME KATILAN ÖĞRENCİLERE SAĞLANAN YARDIMLAR	9
3.1.6 YARDIM BAŞVURU TARİHİ.....	10
3.1.7 ÖDEME HESAPLAMA BAŞLANGIÇ TARİHİ (YARDIM BAŞLANGIÇ TARİHİ)	10
3.1.8 YARDIMIN FESİH EDİLMESİ, DURDURULMASI VE YENİDEN BAŞLATILMASI.....	10
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	12
DÜZENLİ MERKEZİ YARDIM PROGRAMLARIYLA İLGİLİ	12
ORTAK ve MUHTELİF HÜKÜMLER	12
4.1. SYD VAKIFLARINA YAPILAN DÜZENLİ YARDIM BAŞVURULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE SONUÇLANDIRILMASI	12
4.2. YARDIM KARARLARINA İLİŞKİN İTİRAZ BAŞVURULARI	12
4.3. YARDIM PROGRAMLARINA DAİR UYGULANMASI GEREKEN MUHTAÇLIK ŞARTI.....	12
4.4 DÜZENLİ MERKEZİ YARDIMLARA DAİR UYGULANMASI GEREKEN SOSYAL GÜVENLİK ŞARTI	13
4.5. DÜZENLİ MERKEZİ YARDIMLARDA HANE ZİYARETİ.....	14
4.6. DÜZENLİ MERKEZİ YARDIMLAR ÖDEME DÖNEMLERİ.....	14
4.7. YARDIM, AYLIK VE GELİRLERİN BİRLEŞMESİ.....	15
4.7.1 Yardım, Aylık ve Gelirlerin Birlikte Alınabileceği Durumlar.....	15
4.7.2 Yardım, Aylık ve Gelirlerin Birlikte Alınamayacağı Durumlar	15
4.8. YARDIM TUTARLARINI 6 AY İÇİNDE ÇEKMEYENLERİN DURUMU.....	15
4.9. YARDIM TUTARLARINI ALMADAN VEFAT EDENLERİN DURUMU	15
4.10. DÜZENLİ YARDIMLARIN HACİZ EDİLEMeyeCEĞİ.....	15
4.11.YABANCILARIN DÜZENLİ YARDIMLAR KARŞISINDAKİ DURUMU.....	16
5- SYD VAKIFLARI TARAFINDAN DÜZENLİ MERKEZİ YARDIM BAŞVURULARININ ALINMASI GEREKLİLİĞİ	16

MUHTAÇ ASKER AİLELERİNE YÖNELİK DÜZENLİ NAKİT YARDIM PROGRAMI,

EŞİ VEFAT ETMİŞ KADINLARA YÖNELİK DÜZENLİ NAKİT YARDIM PROGRAMI, ŞARTLI EĞİTİM VE ŞARTLI SAĞLIK YARDIM PROGRAMINA İLİŞKİN UYGULAMA KILAVUZU

AMAÇ VE KAPSAM

Bu kılavuzun amacı, MAAZ programı, EVFEK yardım programı ve ŞESY programının uygulanmasına ilişkin olarak, iş bu kılavuzun “DAYANAK” başlıklı bölümünde belirtilen mevzuatlar ve BSYBHS’deki iş kurallarının hepsi bir araya getirilip, SYD vakıflarına düzenli merkezi yardımların uygulanmasıyla ilgili kolaylık ve yol göstericilik sağlamak ve SYD vakıfları arasında düzenli merkezi yardımlar konusunda uygulama birliği oluşturmaktır.

Bu kılavuz, “Düzenli Merkezi Yardımlar” kapsamında yapılmakta olan; Muhtaç Asker Ailelerine Yönelik Düzenli Nakit Yardım Programı, Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Düzenli Nakit Yardım Programı ile Şartlı Eğitim ve Şartlı Sağlık Yardım Programlarını kapsamaktadır.

DAYANAK

Bu kılavuz, 08/06/2011 tarihli ve 27958 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 11 inci maddesi, 04/07/2012 tarih ve 6353 sayılı Kanun ile üzerinde değişiklik yapılmış olan 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununda yer alan hükümler, 20.06.2013 tarihli ve 2013/5 sayılı Fon Kurulu kararının Muhtaç asker ailelerine yardım programına ilişkin usul ve esasların düzenlendiği “2”, “2.1” madde numara başlıklı kısım, Muhtaç Asker Ailelerine Yönelik Düzenli Nakit Yardım Programının uygulanmasına ilişkin olarak genel müdürlüğümüzün web sayfasının Vakıf Özel bölümünde yer alan 30.07.2013 tarihli duyuru, 26.07.2013 tarihli duyuru, 29.12.2011 tarihli ve 2011/8 sayılı Fon Kurulu kararının, Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Düzenli Nakit Yardım Programına ilişkin usul ve esasların düzenlendiği “3” madde numara başlıklı kısım, Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Düzenli Nakit Yardım Programıyla ilgili yayınlanan 2012/6 sayılı genelge, 2014/3 sayılı fon kurulu kararı, 2014/3, 2014/4 sayılı fon kurulu kararı, 2012/10 sayılı genelge, 30/03/2012 tarihli vakıf özel duyurusundaki hususlar ve BSYBHS’deki iş kuralları derlenerek hazırlanmıştır.

TANIMLAR

Bu kılavuzda geçen;

Bakan	: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanını.
Bakanlık	: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,
Düzenli Merkezi Yardımlar	: Muhtaç Asker Ailelerine Yönelik Düzenli Yardım Programı, Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Düzenli Nakit Yardım Programı ile Şartlı Eğitim ve Şartlı Sağlık Yardım Programlarını,
E-okul	: Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen okul yönetim bilgi sistemi kapsamındaki verilerin temin edildiği web servisini,
Fon	: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunu,
Fon Kurulu	: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fon Kurulunu,
Genel Müdürlük	: Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünü,
Genel Müdür	: Sosyal Yardımlar Genel Müdürünü,
Mütevelli Heyeti	: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Mütevelli Heyetini,
Okul Takibi	: Öğrencilerin bir ay içerisindeki okul devamsızlık bilgilerini,
SağlıkNet	: Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülen sağlık bilgi iletişim platformu kapsamındaki verilerin temin edildiği web servisini.
Sağlık Takibi	: 0-6 yaş arası çocuklar ile gebe ve lohusa kadınların tamamlanmış doktor muayenelerini,
Sosyal Güvence	: Uzun vadeli sigorta kolları kapsamında sigortalı olma hali ile düzenli aylık veya gelire sahip olma halini ve BSYBHS üzerinden yapılan sorularda sosyal güvenlik kaydının tespit edilmesi durumunu,
Vakıf	: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfını,
ŞEY Fayda Sahibi	: Eğitim Yardımı ihtiyacını oluşturan çocuğu,
ŞEY Hak Sahibi	: Çocuğun eğitim ihtiyacı nedeni ile ödemeyi alan kişiyi,
ŞSY Fayda Sahibi	: Sağlık yardım ihtiyacını oluşturan çocuğu,
ŞSY Hak Sahibi	: Çocuğun sağlık ihtiyacı nedeni ile ödemeyi alan kişiyi,
Şartlı doğum/gebelik/lohusalık (hak sahibi=fayda sahibi)	: Yardıma ihtiyacı olan ve ödemeyi alan kadını.
MAAY (hak sahibi=fayda sahibi)	: Askerin yokluğunda yardıma ihtiyacı olan ve ödemeyi alan (çş/anne/baba) kişiyi,
EVEK (hak sahibi=fayda sahibi)	: Yardıma ihtiyacı olan ve ödemeyi alan kadını

ifade etmektedir.

KISALTMALAR

ASPB	: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
SYGM	: Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü
SYDV	: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
MH	: Mütevelli Heyeti
BSYBHS	: Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Hizmetleri Sistemi
DMY	: Düzenli Merkezi Yardımlar
EVEK	: Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Düzenli Nakit Yardım Programı
MAAY	: Muhtaç Asker Ailelerine Yönelik Düzenli Nakit Yardım Programı
ŞNT	: Şartlı Nakit Transferi
ŞESY	: Şartlı Eğitim ve Sağlık Yardımları Programı
ŞEY	: Şartlı Eğitim Yardım Programı
ŞSY	: Şartlı Sağlık Yardımı Programı
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
SB	: Sağlık Bakanlığı
PTT	: Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
SPAS	: Sağlık Provizyon Aktivasyon Sistemi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ŞARTLI EĞİTİM VE ŞARTLI SAĞLIK YARDIM PROGRAMI

Şartlı Eğitim ve Şartlı Sağlık Yardım Programları (ŞESY) kapsamında yapılan yardımlar, fayda sahibi kişilerin önceden belirlenmiş birtakım şartları yerine getirmeleri ile sağlanan düzenli ve nakdi yardım programlarıdır. ŞESY kapsamında, diğer yardımlardan farklı olarak, şartlılık ilkesi ile yoksul kişilerin temel eğitim ve temel sağlık hizmetlerine katılmaları sağlanarak kronik yoksulluk ile daha etkin bir şekilde savaşabilmek amaçlanmaktadır. Dünyanın birçok farklı ülkesinde de örnekleri olan Şartlı Nakit Transferi yardım programları, bu özelliği ile diğer yardım programlarından farklılaşmaktadır.

Ülkemizdeki Şartlı Nakit Transferi (ŞNT) yardım programı, Dünya Bankası ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında 14 Eylül 2001 tarihinde imzalanan ve 28 Kasım 2001 tarihinde yürürlüğe giren ikraz anlaşması ile 2003 yılından itibaren uygulamaya konulmuştur. Yapılan ödemeler 2006 Mayıs ayına kadar Dünya Bankası'ndan alınan kredi ile finanse edilmiş olup, bu tarihten sonraki ödemelerde tamamen Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kaynakları kullanılmıştır.

Türkiye'de uygulanmakta olan ŞNT Yardım Programının, Şartlı Eğitim Yardım Programı (ŞEY) ve Şartlı Sağlık Yardım Programı (ŞSY) olmak üzere iki alt yardım programı bulunmaktadır. Şartlı Sağlık Yardımları ise; Şartlı Sağlık Çocuk Yardımı, Şartlı Gebelik Yardımı, Şartlı Doğum Takibi Ödemesi ve Şartlı Lohusalık Takibi Ödemesi şeklinde farklı alt kategorilere ayrılmaktadır.

3.1. ŞARTLI EĞİTİM YARDIMI (ŞEY)

3.1.1. GENEL AÇIKLAMALAR

Şartlı Eğitim Yardımı, nüfusun ekonomik güçlükler nedeniyle temel eğitim hizmetlerinden yararlanamayan, herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmayan ve 3294 sayılı kanun kapsamında muhtaçlığı MH tarafından onaylanmış hanelere yönelik şartlı bir yardım programıdır. Şartlı eğitim yardımı, bu grup içerisinde yer alanlar arasında örgün eğitime katılan çocuklara eğitimin başlangıcından, lise öğretimini bitirene kadar, öncelikli olarak çocuğun annesi olmak üzere, çocuğun babası veya çocukla aynı hanede yaşayan ve çocuğun bakımını üstlenen reşit bireylere verilir.

3.1.2 SAĞLANAN YARDIMLAR

ŞEY programı kapsamında şartlar sağlandığı durumda her takip ayı için; ilköğretim erkek çocuklarına aylık 35 TL, ilköğretim kız çocuklarına aylık 40 TL, ortaöğretim erkek çocuklarına aylık 50 TL, ortaöğretim kız çocuklarına aylık 60 TL ödeme yapılır. Ödemeler, sadece okulun açık olduğu aylar için toplamda en fazla yıllık 10 ay üzerinden yapılır. Miktarlar aşağıdaki tabloda da verilmiştir.

İLKÖĞRETİM		ORTAÖĞRETİM	
Erkek	Kız	Erkek	Kız
35 TL	40 TL	50 TL	60 TL

ŞEY programı, e-okul sisteminde okula gittiğine dair bilginin olması şartı ile, en erken 48 aylık yaşa sahip çocuklara verilir. ŞEY programı kapsamındaki yardım ödemesi, örgün eğitime devam etse bile, fayda sahibi 20 yaşını doldurduğu zaman kesilir.

Bu yardım programı kapsamında yapılan ödemelerin aralıkları ve artış miktarları, Fon Kurulu kararıyla belirlenir.

3.1.3 BAŞVURU

ŞEY programına başvurular, okul öğrenim dönemlerine bakılmaksızın, yılın herhangi bir zamanında, resmi olarak ikamet edilen yerdeki SYD Vakıflarına yapılır. Başvuru sırasında müracaatçılardan üzerinde T.C. kimlik numarası yazılı resmi kimlik, ehliyet veya pasaport dışında herhangi bir belge istenmez. Başvurunun, öncelikli olarak MERNİS'teki kaydı çocuğun annesi olarak gözüken kişi tarafından yapılması gerekmektedir. Hak sahibi anne, resmi nikâhli olmayıp dini nikâhli olsa hile, bu yardım programından faydalanabilir.

Annenin olmaması durumunda ise, başvurular çocuk ile aynı hanede yaşamak şartı ile baba tarafından ya da ailenin 18 yaşını doldurmuş herhangi bir ferdi tarafından yapılır. Anne ve babanın ayrılmış ya da ölü olduğu durumlarda, başvuru çocuğun yasal velisi/vasisi tarafından (resmi vasilik belgesi veya muhtardan beraber yaşadıklarına dair belge ile birlikte başvurmak kaydıyla) yapılması gerekmektedir. Çocuğun velayeti babada olup, çocuk adrese dayalı nüfus kayıt sisteminde anne ile birlikte ikamet ediyor gözükyorsa, anne başvuru yapıp çocuk için şartlı eğitim yardımı alır. Ancak, çocuğun yasal vasisi ile kalmaması durumunda adrese dayalı nüfus kayıt sisteminde birlikte yaşadığı anlaşılan ve muhtaçlık durumuna uygun bulunan 18 yaş üstü öncelikli olarak 1. derece akrabası olmak şartı ile şartlı sağlık yardımı başvurusu alınabilir.

Eğitim alan fayda sahibi çocuğun, hak sahibinden ayrı bir ikametgâh adresinde (örneğin, çocuğun lise veya dengi bir okul öğrenimini ailesinden ayrı bir il veya ilçede sürdürmesi gibi) okuyor olması, bu yardım programından faydalanmaya engel teşkil etmez.

Şartlı eğitim yardımı kapsamında çocuk sayısı açısından herhangi bir sınırlandırma bulunmamaktadır. Şartları sağlayan kişi ya da haneye bağlı çocukların hepsi için yardım başvurusu yapılabilir.

Hak sahibi (anne, baba veya ödemeyi alan reşit bir birey) yabancı uyruklu olması, bu yardım programından faydalanmaya engel teşkil etmez. Geçici T.C. kimlik numarasının (9 rakamı ile başlayan T.C. kimlik numarası) bulunması durumunda, başvuru alınması gerekmektedir.

20 yaş üstü çocuklar için, örgün eğitime devam ediyor olsalar bile, başvuru yapılamaz. Ayrıca, yatılı devlet okullarında okuyan ya da açık ilkokul, açık ortaokul ya da açık liseye devam eden çocuklar için de başvuru yapılamaz.

ŞEY programına başvuru yapıp, yardım programı başlatıldıktan sonra, gerekli şartlar sağlandığı sürece, yeni bir başvuruya gerek kalmadan, bu yardım programı, fayda sahibi çocuğun 20 yaşını dolduruncaya kadar devam eder.

ŞEY ve ŞSY'nin koşulları farklı olduğundan, SYD vakıfları tarafından ŞEY ve ŞSY başvurularının ayrı ayrı alınması gerekmektedir. ŞEY yardım programından, ŞSY yardım programına geçiş BSYHBS üzerinden otomatik olarak yapılmamaktadır. ŞSY yardım programı sona eren kişiler, ŞEY yardım programı için yeniden başvuru yapmaları gerekmektedir.

Yukarıdaki bütün şartlar sağlansa da, başvuru sırasında BSYHBS üzerinden yapılan SGK kontrollerinde sosyal güvencesi tespit edilenlerin yardım başvuruları MH tarafından "Kabul Edildi" durumuna alınamaz.

3.1.4 YARARLANMA ŞARTLARI

ŞEY yardımında hak sahibi olabilmek için, fayda sahibi (çocuk) adına yardım başvurusu yapan kişinin kendisinin ya da yaşadığı hanedeki herhangi bir bireyin sosyal güvenceli olmaması ve ilgili hanenin muhtaç durumda olduğunun Mütevelli Heyeti kararıyla tespit edilmesi gerekmektedir. Ayrıca fayda sahibi çocuğun örgün eğitimde okuyor olması ve yatılı okula devam etmiyor olması gerekmektedir.

ŞEY yardımı kapsamında, haksahibi kişilerin ödemelerini düzenli alabilmeleri için, fayda sahibi çocuğun okulun açık olduğu aylarda, resmi olarak sebebi ispat edilmeksizin, bir ay içerisinde 4 günden fazla devamsızlık yapmaması gerekmektedir. 4 günden fazla devamsızlık yapılması halinde, devamsızlık yapılan aya ilişkin ödeme gönderilmeyecektir.

Açık öğretim öğrencileri, dışarıdan eğitim aldığından, devam zorunluluğu olmadığından ve okul takip bilgileri e-okul sisteminde yer almadığından ŞEY yardım programından yararlanamazlar.

ŞEY programı, fayda sahibi çocuğun okul devam durumuna göre ödeme yapılan şartlı bir yardım programı olup, sistemde yardım programı için haksahibi olmak düzenli ödeme almayı garantiemez.

3.1.5 OKUL ÖNCESİ EĞİTİME KATILAN ÖĞRENCİLERE SAĞLANAN YARDIMLAR

Okul öncesi eğitime (ana sınıfı veya anaokulu) devam eden 48 ay (4 yaş) ve üzeri yaşa sahip çocuklara da şartlı eğitim yardımı yapılmaktadır. Bu yardım programından faydalanabilmek için, MEB'e ait e-okul sisteminden ilgili okul öncesi kurumundan çocuğun okula devam ettiğine dair veri gelmesi gerekmektedir.

Okul öncesi eğitimden dolayı şartlı eğitim yardımından faydalananlara, çocukların okul takip bilgileri geldikçe (düzenli devam şartı aranmamaktadır) her iki ayda bir, aylık olarak; kız çocuklara 40 TL, erkek çocuklara ise 35 TL ödeme yapılmaktadır. Bu yardım, fayda sahibinin içinde bulunduğu hane, şartları sağladığı ve sistemde haksahibi olarak gözüktüğü sürece devam ettirilmektedir.

Bir çocuğa aynı anda ŞEY ve ŞSY yardımları verilemez. ŞSY'de fayda sahibi olan ve okul öncesinde ŞEY almak isteyenlerin, şartlı sağlık yardımlarının feshedilip, kayıtlarının şartlı eğitim yardımına eklenmesi gerekmektedir.

3.1.6 YARDIM BAŞVURU TARİHİ

ŞEY programının sistemde gözüken başvuru tarihi, SYDV çalışanları tarafından BSYBHS'de başvuru tarihi kısmına girilen tarih ne olursa olsun, MH tarafından onaylanan başvuru tarihidir. Vakfa ŞEY kapsamında yapılan başvurular MII tarafından, MH toplantı tarihinden en fazla bir ay geriye dönük tarih ile onaylanabilir.

Başvuru tarihinin MH tarafından kaç gün geriye dönük olarak girilebileceği Genel Müdürlük yetkisindedir.

3.1.7 ÖDEME HESAPLAMA BAŞLANGIÇ TARİHİ (YARDIM BAŞLANGIÇ TARİHİ)

ŞEY kapsamında, BSYBHS'de onaylanan başvuru tarihinin içinde bulunduğu aydan itibaren e-okul takipleri oluşturulmaktadır. BSYBHS'de yeni haksahibi olan kişilere ilk ödemeleri, sistemde onaylanan başvuru tarihinin, mevcut döneme ait ödeme hesaplama işlemleri başlangıç tarihinden önce olması kaydıyla, tamamlanmış takipler için takip eden ilk ödeme döneminde yapılır. Ancak, ödemeler Genel Müdürlük tarafından belirlenen ay kadar geriye dönük hesaplanır.

Ödeme hesaplama aralıkları, ödeme tarihleri ve geriye dönük hesaplanacak takip ayları konusundaki değişiklikler Genel Müdürlük yetkisindedir.

3.1.8 YARDIMIN FESİH EDİLMESİ, DURDURULMASI VE YENİDEN BAŞLATILMASI

ŞEY programı kapsamında SYD Vakıfları tarafından hancinin muhtaçlık durumunun ortadan kalktığına ya da fayda sahibi çocuğun fiili olarak okula devam etmemesi durumunun sosyal inceleme raporu ile yerinde tespit edilmesi halinde, yardımın MH tarafından fesih edilmesi gerekmektedir. Bunun dışında MH tarafından tespit edilmese de;

1. Haksahibinin vefat etmesi,
2. Fayda sahibi çocuğun vefat etmesi,
3. Okula devam etse de, fayda sahibi çocuğun 20 yaşını geçmesi,
4. Fayda sahibi çocuğun devlet yatılı okulunda yatılı olarak eğitim aldığı tespit edilmesi,
5. Yardımı alan hak sahibi kişinin (ödeme yapılan kişinin) ikametini ilgili SYDV dışına taşınması, (1 ay içerisinde yeni vakfa başvuru yapıp, başvuru kabul edilirse, ödeme kaldığı yerden devam eder),

durumlarının herhangi birisi merkezi sorgulamalar neticesinde tespit edilirse ilgili yardım, MH kararı aranmaksızın, BSYBHS tarafından otomatik olarak fesih edilir. BSYBHS tarafından otomatik olarak fesih edilenlerin ilgili durumları ortadan kalksa dahi, yardımları BSYHBS tarafından otomatik

olarak tekrar verilmeye devam edilmez. Bu kişilerin ŞEY programına tekrar başvuru yapması ve başvuru süreçlerinin baştan başlatılması gerekmektedir.

Bu durumların dışında ayrıca;

6. Haksahibinin kendisinin sosyal güvenceli olduğu,
7. Haksahibinin içinde yaşadığı hanedeki herhangi birisinin sosyal güvenceli olduğu

durumlarının herhangi birisi merkezi sorgulamalar neticesinde tespit edilirse ilgili yardım, MH kararı aranmaksızın, BSYBHS tarafından otomatikman geçici olarak durdurulur.

Yapılan merkezi sorgulamalar neticesinde yardımı kesen 6'ncı 7'nci durumların (sosyal güvence durumu) ortadan kalktığına bir yıl içerisinde tekrar tespit edilmesi halinde, yardımı bu geçen süreç içerisinde herhangi bir sebepten dolayı MH tarafından feshedilmemiş olan haksahiplerine, yeni bir başvuruya gerek duyulmaksızın, yardımları tekrar verilmeye devam edilir. Bu durumların (sosyal güvence durumu) ortadan kalktığına 1 yıl ve sonrasında tespit edilmesi halinde ise, yardım otomatik olarak tekrar başlatılmaz. Bu kişilerin ŞEY programına tekrar başvuru yapmaları gerekmektedir. Ayrıca, kesilen süreye ilişkin geriye dönük herhangi bir ödeme her iki durumda da hesaplanmaz.

Yardıma sona erdiren nedenlerden herhangi birisiyle yardımı durdurulanlara (5. madde hariç), veya yardımı belli bir süre kesilenlere, yardım programının yeniden başlatılması halinde, geriye dönük herhangi bir ödeme kesinlikle yapılmayacak olup, geriye dönük ödemelere ilişkin hak da talep edilemeyecektir. Bu konu ile ilgili başvuran kişiden, başvurusu sırasında imzalatılan ŞESY sözleşmesi ile taahhüt alınmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DÜZENLİ MERKEZİ YARDIM PROGRAMLARIYLA İLGİLİ ORTAK ve MUHTELİF HÜKÜMLER

Bu bölümde, Muhtaç Asker Ailelerine Yönelik Düzenli Nakit Yardım Programı, Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Düzenli Nakit Yardım Programı ile Şartlı Eğitim Ve Şartlı Sağlık Yardım Programına ilişkin ortak hükümler ile muhtelif ve diğer hususlar niteliğindeki açıklamalar yapılmıştır.

4.1. SYD VAKIFLARINA YAPILAN DÜZENLİ YARDIM BAŞVURULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ VE SONUÇLANDIRILMASI

Düzenli Merkezi Yardımlar kapsamında yapılan başvuruların ilgili SYD Vakıflarının Mütevelli Heyetince başvurunun yapıldığı tarihten itibaren en geç 1 ay içinde olumlu ya da olumsuz olarak sonuçlandırılması ve başvuran kişiye bildirilmesi gerekmektedir.

Vakfa yapılan başvurular BSYHBS'ye, kişinin başvurusunu yaptığı tarihten daha önceki bir tarih olmamak kaydıyla, en fazla 1 ay geriye dönük tarih ile girilebilir. 1 aydan daha uzun süredir BSYHBS'ye girilmeyen başvurularla ilgili SYD Vakıfları sorumlu olup, bu kapsamda Genel Müdürlükten geriye dönük herhangi bir hak talep edilemez.

4.2. YARDIM KARARLARINA İLİŞKİN İTİRAZ BAŞVURULARI

SYD vakıfları tarafından verilen düzenli merkezi yardım kararlarına karşı, başvuru sahipleri tarafından herhangi bir zamanda yazılı olarak itiraz yapılabilir.

Düzenli Merkezi Yardımlar kapsamında başvuru sahipleri tarafından yapılan itirazların, SYD Vakıflarının Mütevelli Heyetince itirazın yapıldığı tarihten itibaren en geç 1 ay içinde olumlu ya da olumsuz olarak sonuçlandırılması ve ilgili kişiye bildirilmesi gerekmektedir.

4.3. YARDIM PROGRAMLARINA DAİR UYGULANMASI GEREKEN MUHTAÇLIK ŞARTI

Düzenli Merkezi Yardımlardan faydalanacak kişilerin muhtaçlık sınırı ile ilgili olarak Fon Kurulu tarafından belirlenmiş herhangi bir oran (hane içindeki kişi başına düşen gelir miktarının aylık net asgari ücretin 1/3'ünden az olması veya 2/3'ünden az olması durumu gibi) bulunmamaktadır.

3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinin ilgili kısmında;

"Fakrî zaruret içinde ve muhtaç durumda bulunan kanunla kurulu sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olmayan ve bu kuruluşlardan aylık ve gelir almayan vatandaşlar ile geçici olarak küçük bir yardım veya eğitim ve öğretim imkanı sağlanması halinde topluma faydalı hale getirilecek, üretken duruma geçirilebilecek kişiler bu Kanun kapsamı içindedir. ..."

hükümleri bulunmaktadır. Bu çerçevede, Düzenli Merkezi Yardımlardan faydalanacak kişilerden kimlerin muhtaç sayılacağıının belirlenmesinde; 3294 sayılı Kanunun amaç ve kapsamı göz önünde bulundurulacak ve hanelerin yöredeki diğer hanelere kıyasla sosyo-ekonomik durumlarının mahallinde yapılacak olan sosyal inceleme raporları dikkate alınarak MH tarafından değerlendirilmesi gerekmektedir.

Düzenli Merkezi Yardımlar kapsamında yapılan başvurular hane temelli değerlendirilir. Hane kavramı; şehir dışında öğrenim gören çocuklar da dâhil olmak üzere, aralarında akrabalık bağı bulunsun ya da bulunmasın, adrese dayalı nüfus kayıt sistemine göre aynı konut ya da aynı konut bölümüne kaydedilmiş kişilerden, sosyal inceleme ile birlikte tespit olunanlar şeklinde tanımlanmaktadır.

Muhtaçlık şartları belirlenirken, Düzenli Merkezi Yardımlar kapsamında alınan ödemeler, evde bakım uygulaması kapsamında alınan aylıklar ve 2022 sayılı yasa kapsamından alınan aylıklar vb. gelir hesabına katılacaktır. Ancak, MAAAY'dan faydalanmak isteyen bir ailenin dosyası, ilgili SYD Vakfında mevcutsa, askere giden kişi gelir hesabında dikkate alınmayacaktır. Yeni müracaatlarda asker haneye eklenmeyecektir.

4.4 DÜZENLİ MERKEZİ YARDIMLARA DAİR UYGULANMASI GEREKEN SOSYAL GÜVENLİK ŞARTI

MAAY kapsamında başvuru yapan kişi askerin eşi ise, hanede yalnızca eşin sosyal güvencesi olup olmadığına bakılır. MAAAY için başvuru yapan asker eşi ile birlikte aynı hanede sosyal güvenceli kişiler varsa, asker eşinin yardım almasında bu kişiler sosyal güvence açısından dikkate alınmayacak, ancak muhtaçlık değerlendirmesinde dikkate alınacaktır.

MAAY programı için başvuru yapan kişi askerin annesi veya babası ise, hanede yalnızca anne ile babanın sosyal güvencesi olup olmadığına bakılır. Muhtaç asker ailelerine yardım programı için MAAAY kapsamında başvuru yapan askerin annesi veya babası ile birlikte aynı hanede sosyal güvenceli kişiler varsa, askerin anne veya babasının yardım almasında bu kişiler sosyal güvence açısından dikkate alınmayacak, ancak muhtaçlık değerlendirmesinde dikkate alınacaktır.

Düzenli Merkezi Yardımlar kapsamında başvuru yapan kişi, başkaları üzerinden sadece sağlık sigortası güvencesi olması durumunda, BSYİİBS tarafından sosyal güvenceli olarak kabul edilmeyecek, muhtaç olduğunun MİH tarafından kabul edilmesi ve diğer şartları taşıması kaydıyla, bu yardım programlarından faydalandırılacaktır.

EVEK ve ŞESY yardımlarından yararlanabilmek için hak sahibi kişinin ve hanesinde yaşayan kişilerin sosyal güvenceli olmaması gerekir.

Düzenli Merkezi Yardımlar başlığı altında yapılan tüm yardımlar için her ödeme öncesi sosyal güvenlik kontrolleri yapılmakta ve SPAS kodlarına göre yardım durumları kontrol edilmektedir. SPAS kodları, Genel Müdürlük tarafından belirlenmiş olup, kodlar üzerinde değişiklik yapmak Genel Müdürlük yetkisindedir.

5510 sayılı yasa kapsamında 4/1-b sigortalısı (esnaf Bağ-Kur) veya 4/1-b-4 sigortalısı (tarım Bağ-Kur) sigortalısı olduğu halde prim borcu olduğu için genel sağlık sigortası yardımlarından yararlanamayanlar, çıraklar, Türkiye İş Kurumu kursiyerleri, Yükseköğrenim kısmi istihdam öğrencileri, stajyer öğrenciler, stajyer avukatlar, intörn öğrenciler, ceza infaz ve tutukevleri kursiyerleri, engelli olduğu için 18 yaş altı gençlik sigortalısı çocuklar, 5510 sayılı yasa kapsamında 4/1-a sigortalısı olanlardan geçici iş göremezlik ödeneği alanlar, 6385 sayılı yasanın 7 nci maddesi gereği gençlik sigortasından yararlandırılanlar, anne ve babasından bakılmadığı için ve kimsesizliğinden dolayı gençlik sigortalısı sayılan 18 yaş altı çocuklar, 18 yaş altında olduğu için genel sağlık sigortalısı sayılan çocuklar, 5510 sayılı yasanın 60/c-1 maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısı olanlar, 5510 sayılı yasanın 60/c-1 maddesi kapsamında 2022 aylığı alanlar, 5510 sayılı yasanın 60/c-1 maddesi kapsamında kısmi süreli gençlik sigortalısı olanlar, 6284 sayılı yasaya göre haklarında tedbir kararı verilenler, 442 sayılı yasa kapsamında köy korucusu olarak görevlendirilen kişiler, sosyal güvenceli olarak kabul edilmeyecektir. 442 sayılı yasa kapsamında köy korucusu olarak görevlendirilen kişiler, köy koruculuğu

görevinin dışında, 5510 sayılı yasa kapsamında uzun vadeli sigorta kollarına tabi olarak çalışmaları durumunda, sosyal güvenceli olarak kabul edileceklerdir.

Düzenli Merkezi Yardımlara başvurularda, BSYHBS üzerinden yapılan sorgulamalar neticesinde başvuran kişinin/hanenin sosyal güvence şartının sağlamadığının tespit edilmesi durumunda, başvuru mütevellî heyetine gönderilir, fakat MHI tarafından BSYHBS üzerinden kabul edildi konumuna alınmaz.

4.5. DÜZENLİ MERKEZİ YARDIMLARDA HANE ZİYARETİ

Düzenli Merkezi Yardımlardan faydalanmak için, ilk defa başvuran kişilerin işlemleri hane ziyareti yapılmadan sonuçlandırılmayacaktır.

Eşi vefat etmiş kadınlara yönelik düzenli nakit yardım programı ile şartlı eğitim ve şartlı çocuk sağlık yardım programlarından yararlanan hak sahiplerine, en az az yılda bir hane ziyareti yapılması zorunludur. Ancak, diğer yardım, aylık ve ödemeler (kömür, gıda, 2022, evde bakım, GSS vb.) için yapılmış ve son hane ziyareti itibarıyla üzerinden bir yıl geçmemiş olan hane ziyaretleri de, en az yılda bir yapılması gereken hane ziyareti olarak kabul edilecektir.

Bir yıllık süre dolduktan sonra, SYD vakıfları tarafından yapılması gereken hane ziyaretleri, BSYHBS üzerinde görevler bölümünden ulaşabilmektedir. Bu görev tüklandığında gelen ekranda sorgulama kriterlerinden hane ziyareti yapılması gereken hane dosyaları görülebilmektedir.

4.6. DÜZENLİ MERKEZİ YARDIMLAR ÖDEME DÖNEMLERİ

Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım Programı ve Muhtaç Asker Ailesi Yardım Programı hak sahibi ödemeleri yılın çift ayları olan; Şubat, Nisan, Haziran, Ağustos, Ekim ve Aralık aylarında yapılmaktadır. Ödemeler, takvime bağlı ve periyodik olarak ilgili ödeme aylarının 24'ü ile 28'i arasında yapılmaktadır. Buna göre, T.C. kimlik numarasının son rakamı; "0" olanlar ilgili ödeme ayının 24'ünde, "2" olanlar ilgili ödeme ayının 25'inde, "4" olanlar ilgili ödeme ayının 26'sında, "6" olanlar ilgili ödeme ayının 27'inde, "8" olanlar ilgili ödeme ayının 28'inde, ödemelerini alabileceklerdir.

Ödeme günü hafta sonu Cumartesi gününe denk gelenler Cuma gününden itibaren ödemelerini alacaklardır. Ödeme günü hafta sonu Pazar gününe denk gelenler ise, Pazartesi gününden itibaren ödemelerini alacaklardır.

Şartlı Eğitim ve Şartlı Sağlık Yardım Programı (ŞESY) ise, hak sahibi ödemeleri yılın tek ayları olan; Ocak, Mart, Mayıs, Temmuz, Eylül ve Kasım aylarında yapılacaktır. Ödemeler, takvime bağlı ve periyodik olarak ilgili ödeme aylarının 24'ü ile 28'i arasında yapılmaktadır. Buna göre, T.C. kimlik numarasının son rakamı; "0" olanlar ilgili ödeme ayının 24'ünde, "2" olanlar ilgili ödeme ayının 25'inde, "4" olanlar ilgili ödeme ayının 26'sında, "6" olanlar ilgili ödeme ayının 27'inde, "8" olanlar ilgili ödeme ayının 28'inde, ödemelerini alabileceklerdir.

Ödeme günü hafta sonu Cumartesi gününe denk gelenler Cuma gününden itibaren ödemelerini alacaklardır. Ödeme günü hafta sonu Pazar gününe denk gelenler ise, Pazartesi gününden itibaren ödemelerini alacaklardır.

Düzenli Merkezi Yardımlar kapsamında yapılan ödeme takvimi değişiklikleri Genel Müdürlük yetkisindedir.

4.7. YARDIM, AYLIK VE GELİRLERİN BİRLEŞMESİ

4.7.1 Yardım, Aylık ve Gelirlerin Birlikte Alınabileceği Durumlar

Hanede yaşayanlardan birisinin ya da kişinin kendisinin, evde bakım aylığı, 2022 sayılı Kanun kapsamında aylık ya da EVEK ve MAAV programlarından yardım alması, diğer şartları (mütevelli heyeti tarafından muhtaçlığın onaylanması ve sosyal güvenceleri olmama koşulları) sağlaması koşuluyla, kişinin ŞESY yardımı almasına engel değildir.

2022 sayılı yasa kapsamında aylık alan kişi, muhtaç asker ailesi düzenli nakit yardım programından birlikte faydalanabilir.

Bir kişi, evde bakım aylığı uygulaması kapsamında "bakılan kişi (engelli)" olarak hak sahibi olması durumunda, EVEK programından faydalandırılacaktır.

2022 sayılı yasa kapsamında aylık alan kişi veya evde bakım aylığı alan kişi, şartlı eğitim ile şartlı sağlık yardım programlarından birlikte faydalanabilir.

4.7.2 Yardım, Aylık ve Gelirlerin Birlikte Alınamayacağı Durumlar

Bir kişi, 2022 sayılı Kanun kapsamında aylık alması durumunda, bu aylıktan feragat etmediği müddetçe, EVEK programından yardım alamaz.

Bir kişi, evde bakım aylığı uygulaması kapsamında "engelliye bakan kişi olarak (bakıcı)" olarak hak sahibi olması durumunda, asgari ücret düzeyinde bir geliri olduğundan dolayı, EVEK programından yardım alamaz.

Evde bakım aylığı uygulaması kapsamında aylık alan kişi, muhtaç asker ailesi düzenli nakit yardım programından faydalanamaz.

Eşi vefat etmiş kadınlara yönelik düzenli nakit yardım programından faydalanan kişi, muhtaç asker ailesi düzenli nakit yardım programından faydalanamaz.

Yukarıda belirtilen durumlar dışındaki MH kararları, BSYHBS üzerinden onaylanamayacaktır.

4.8. YARDIM TUTARLARINI 6 AY İÇİNDE ÇEKMEYENLERİN DURUMU

EVEK, MAAV ve ŞESY başvuru sözleşmelerindeki ilgili maddeler gereğince, hak sahibi ve/veya fayda sahibi hesaplarına yapılan yardım ödemeleri, hesaba yatırıldığı tarih itibarıyla 6 ay içinde çekilmemesi durumunda, Genel Müdürlüğümüze iade edilecektir. 6 ay içinde çekilmeyen yardım tutarları, haksahibi ve/veya fayda sahibi kişiler tarafından geri talep edilemeyecektir.

Düzenli merkezi yardımlar için belirlenen iade süresi değişiklikleri, Genel Müdürlük yetkisindedir.

4.9. YARDIM TUTARLARINI ALMADAN VEFAT EDENLERİN DURUMU

2014/4 sayılı Fon Kurulu Kararı'nın 6 numaralı gündem maddesine göre, Eşi Vefat Eden Kadınlara Yönelik Düzenli Yardım Programında (EVEK), Muhtaç Asker Ailelerine Yönelik Düzenli Yardım Programı (MAAV) ve Şartlı Eğitim/Şartlı Sağlık Yardım Programları (ŞESY) kapsamında hak sahibi/fayda sahibi olan kişinin paranın hesaba yatırıldığı tarihten önce vefat ettiğinin tespiti durumunda, ilgili SYD Vakfı tarafından hesaptaki paranın vefat eden hak sahibinin varisleri tarafından çekilmesinin engellenmesi ve iade işlemlerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

4.10. DÜZENLİ YARDIMLARIN HACİZ EDİLEMEYECEĞİ

Düzenli Merkezi Yardımlar kapsamında haksahibi hesaplarına gönderilen yardım tutarları, 04.07.2012 tarihli ve 6353 sayılı kanunun 18'inci maddesi ile 3294 sayılı yasaya eklenen ek 2'nci madde gereği, kişinin rızası olsa bile haczedilemez, başkasına devir ve temlik edilemez.

4.11.YABANCILARIN DÜZENLİ YARDIMLAR KARŞISINDAKİ DURUMU

Ülkemizde bulunan yabancılardan, yabancı kimlik numarası sahibi olanlar Türk vatandaşlarında aranan şartlara sahip olmaları kaydıyla (MERNİS'den gelen bilgilerde EVEK için kadının dul olduğu, MAA için askerin annesi/eşi/baba olduğu vb.) Düzenli Merkezi Yardım programlarından faydalandırılır. Bu kişilerin ilgili yardım programlarından haksahibi olabilmek ya da ödeme alabilmek için belirtilen şartları sağlayıp sağlamadıklarına ilişkin BSYHBS'de yapılan merkezi sorgulamalar neticesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşların yabancılar ile ilgili usul ve esasları doğrultusunda, gerekli verilerin alınabilmesi gerekmektedir.

5- SYD VAKIFLARI TARAFINDAN DÜZENLİ MERKEZİ YARDIM BAŞVURULARININ ALINMASI GEREKLİLİĞİ

MAAY programına ilişkin usul ve esaslar, Fon Kurulu'nun 20.06.2013 tarihli ve 2013/5 sayılı kararı ile uygun görülerek, 25.07.2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Düzenli Nakit Yardım Programı, Fon Kurulu'nun, 25.08.2011 tarihli ve 6 sayılı kararı ile 29.12.2011 tarihli ve 2011/8 sayılı kararı ile uygun görülerek, 01 Nisan 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

ŞESY ise, Sosyal Riski Azaltma Projesi kapsamında Dünya Bankası ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında 14 Eylül 2001 tarihinde imzalanan ve 28 Kasım 2001 tarihinde yürürlüğe giren ikraz anlaşmasına istinaden, 31.03.2003 tarih ve 2003/2 Fon Kurulu kararı ile 2003 yılından bu yana bütün Türkiye'de uygulanmakta olan şartlı bir yardım programıdır. 22.03.2007 tarihli ve 2007/2 sayılı, 21.01.2008 tarih ve 2008/1 sayılı, 23.12.2010 tarih ve 2010/8 sayılı ve 13.02.2014 tarih ve 2014/1 sayılı Fon Kurulu kararlarında da, ŞESY programlarının yapılması gerektiğine yönelik ifadeler yer almaktadır.

Bu kapsamda, SYD Vakıflarına Düzenli Merkezi Yardımları kapsamında yapılan başvuruların, SYD vakfı görevlileri tarafından BSYHBS'ye girilerek MH tarafından olumlu veya olumsuz sonuçlandırılması gerekmektedir. Bu yardım programlarına ilişkin yapılan başvuruların, BSYHBS'ye girilmeden, MH kararı olmadan, prensip kararı ile ya da başka bir sebepten dolayı geri çevrilmesi mümkün değildir.

Bu itibarla, Düzenli Merkezi Yardım programlarına yapılan başvuruların alınması, yapılan her başvurunun BSYBHS'ye girilmesi, başvuruların "Prensip Kararı" ile geri çevrilmemesi ya da reddedilmemesi gerekmektedir.